

Esther 9:20-23

וַיִּכְתֹּב מְרַדְכַּי אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיִּשְׁלַח סְפָרִים אֶל־כָּל־הַיְהוּדִים אֲשֶׁר בְּכָל־מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ אַחֲשֵׁרוּשׁ הַקְּרוּבִים וְהַרְחֻקִים:

לְקַיֵּם עֲלֵיהֶם לְהִיּוֹת עֲשִׂים אֶת יוֹם אַרְבַּעַה עָשָׂר לַחֹדֶשׁ אֲדָר וְאֶת יוֹם־חַמְשָׁה עָשָׂר בּוּ בְּכָל־שָׁנָה וְשָׁנָה:

בַּיָּמִים אֲשֶׁר־נָחַו בָּהֶם הַיְהוּדִים מֵאוֹיְבֵיהֶם וְהַחֹדֶשׁ אֲשֶׁר נִהְפָּךְ לָהֶם מִיָּגוֹן לְשִׂמְחָה וּמֵאֲבֵל לְיוֹם טוֹב לַעֲשׂוֹת אוֹתָם יְמֵי מְשֻׁתָּה וְשִׂמְחָה וּמְשָׁלוּחַ מְנוּחַת אִישׁ לְרַעְהוּ וּמִתְנַחֵה לְאַבְיוֹנָיִם:

וּקְבַל הַיְהוּדִים אֶת אֲשֶׁר־הִחְלוּ לַעֲשׂוֹת וְאֶת אֲשֶׁר־כָּתַב מְרַדְכַּי אֲלֵיהֶם:

Malbim 9:22

בימים אשר נחו, ר"ל כ"א יעשה הפורים ביום שנח מאויביו, הפרזים בי"ד והמוקפים בט"ו, כנ"ל. ועתה מבאר למה צוה לעשות משתה ומשלוח מנות, אומר **והחדש אשר נהפך להם**, כי שני דברים נהפך להם בחדש הזה, א' מיגון לשמחה, וב' **מאבל ליום טוב**, ונגד השמחה יעשו ימי משתה ושמחה, ונגד היו"ט, שעתה לא יכול מרדכי לתקן שיעשו יו"ט, כי אסור לגזור על כלל ישראל יו"ט חדשים, תקן מתנות לאביונים, שזאת לא קבלו הפרזים מעצמם, כי תכלית היו"ט היה לפרוש בו מהבלי העולם לעבודת ה' ותורתו, וצוה נגד זה שיתנו צדקה שהוא ג"כ מצוה

9:32

וּמֵאִמֵר אֶסְתֵּר--קַיִם, דְּבַרֵי הַפְּרִים הָאֵלֶּה; וּנְכַתֵּב, בַּסֵּפֶר

Malbim

ומאמר ע"פ מאמרי אסתר אלה וטענותיה שכתבה אל חכמי הדור ההוא, **נתקיים דברי הפורים האלה**, הסכימו אליה להחזיק בהפורים ולעשותו חק עולם, וזאת שנית **ונכתב בספר** שהסכימו שיכתב בספר ותהיה המגלה הזאת בכלל כתבי הקדש, שע"ז היה מחלוקת תחלה בין החכמים ועתה נתקיים והסכימו לדברי אסתר

רמב"ם הל' מגילה פרק א'

א קריאת המגלה בזמנה, מצות עשה מדברי סופרים; והדברים ידועים, שהיא תקנת נביאים. והפלי תיבנים בקריאתה--אנשים, ונשים, וגרים, ועבדים משחררים; ומחנכין את הקטנים לקרותה. ואפלו כוהנים בעבודתו, מבטליו עבודתו ובאין לשמע מקרא מגלה; וכו' מבטלים תלמוד תורה למקרא מגלה-- קל וחמר לשאר מצוות שלתורה, כגון נדחיו מפני מקרא מגלה. ואין לך דבר שנדחה מקרא מגלה מפניו, חוץ ממת שאין לו קורבין: שהפוגע בו--קוברו תחלה, ואחר כך קורא

פרק ב:יז-יח

מוטב לאדם להרבות במתנות אביונים, מלהרבות בסעודתו ובשלח לרעיו--שאינו שם שמחה גדולה ומפארה, אלא לשמח לב עניים ויתומים ואלמנות וגרים, שהמשמח לב האמללים האלו מדמה בשכינה, שנאמר "להחיות רוח שפלים, ולהחיות לב נדכאים" (ישעיהו נז, טו)

כָּל סַפְרֵי הַנְּבִיאִים וְכָל הַכְּתוּבִים, עֵתִידִין לְבָטֵל לִימֹת הַמְּשִׁיחַ, חוּץ מִמַּגִּלַּת אֶסְתֵּר--הָרִי הִיא קִימַת
בְּחַמְשָׁה חֲמֵשִׁי תוֹרָה, וְכִהְלָכוֹת שְׁלֵתוֹרָה שֶׁבְּעַל פֶּה, שְׁאִינָן בְּטָלִין לְעוֹלָם. וְאִף עַל פִּי שְׁכָל זְכוּרֹן הַצָּרוֹת
יִבְטָל, שְׁנֶאֱמַר "כִּי נִשְׁכַּחוּ, הַצָּרוֹת הָרֵאשֹׁנוֹת, וְכִי נִסְתָּרוּ, מֵעֵינַי" (ישעיהו סה, טז)--יְמֵי הַפּוֹרִים לֹא יִבְטָלוּ,
שְׁנֶאֱמַר "יְמֵי הַפּוֹרִים הָאֵלֶּה, לֹא יֵעָבְרוּ מִתּוֹךְ הַיְּהוּדִים, וְזָכְרָם, לֹא-יִסּוּף מִזֶּרְעָם" (אסתר ט, כח)

שלחן ערוך אורח חיים תרפ"ט

שהכל חייבים בקריאת מגילה, ובו ו' סעיפים

א

הכל חייבים בקריאתה אנשים ונשים וגרים ועבדים משוחררים ומחנכים את הקטנים לקרותה

M"ב

ונשים - ואף דהקריאה היא דבר שהזמן גרמא, מ"מ חייבות שאף הן היו באותו הנס, דמתחלה היתה
הגזירה גם עליהם כדכתיב בקרא. ולכן צריך האיש לקרותה בביתו לפני הבתולות והמשרתות, ובקצת
מקומות נוהגין שהם הולכות לביהכ"נ לעזרת נשים לשמוע הקריאה. אכן צ"ע איך יוצאין שם נשים
דא"א לשמוע שם כדין

את הקטנים - היינו מי שהגיע למצות חינוך ועיין לקמן בס"ו. וכיון דגם נשים חייבות פשוט דגם
בקטנות יש בהן משום מצות חינוך וע"ל בס"ו

1

מנהג טוב להביא קטנים וקטנות לשמוע מקרא מגילה

M"ב

מנהג טוב להביא וכו' - כדי לחנכם במצות פרסומי ניסא. ומטעם זה נוהגין הקהל לקרות אלו
הפסוקים בקול רם [כדלקמן בסימן תר"צ ס"ז] שהם עיקר התחלת הנס וסופו, והם: איש יהודי. ומרדכי
יצא. ליהודים. כי מרדכי. כדי לעורר הקטנים שלא יישנו ויתנו לבם על הקריאה ומקריין אותם הפסוקים
כדי לחנכם [לבוש]

קטנים וקטנות - ובלבד שלא יביאו קטנים ביותר שמבלבלין דעת השומעים [מ"א וש"א]

לשמוע וכו' - ועכשיו בעו"ה נהפוך הוא, שלבד שאינם שומעים, אלא הם מבלבלים שגם הגדולים אינם
יכולים לשמוע, וכל ביאתם הוא רק להכות את המן, ובזה אין האב מקיים מצות חינוך כלל. ובאמת
מצד מצות חינוך צריך כל אב להחזיק בניו הקטנים אצלו ולהשגיח עליהם שישמעו הקריאה, וכשיגיע
הקורא לזכר שם 'המן האגגי' רשאי הקטן להכותו כמנהגו, אבל לא שיהיה זה עיקר הבאת הקטן
לביה"מ

מקרא מגילה - ועכשיו ראוי לכל אחד שיהיה לו מגילה כשרה ולקרוא בלחש מלה במלה. דא"א לשמוע
מהש"ץ מחמת רעש ובלבול שמכים בעצים ומשמיעים קול, וראוי לכל ישראל לנהוג כן מי שהיכולת
בידו [פמ"ג]